

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/76/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221202741
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2021:1221202741.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. G. U., nar. XX.XX.XXXX, S. X, Q., t.č. Centrum pre deti a rodiny P., P. XXXXX, F. M. B., dieťa matky: L.. V. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Q. - D., a neuvedeného otca, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

I. Maloleté dieťa: Erik Oliver Prachaľ, nar. 01.07.2005, sa dočasne u m i e s t ň u j e do starostlivosti Centra pre deti a rodiny L., W. XX, L..

II. Súd u k l a d á povinnosť Centru pre deti a rodiny P., P. Č.. XXXXX, F. M. B. odovzdať maloletého V. G. U. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny L., W. XX, L..

III. Počas účinnosti tohto neodkladného opatrenia súd p o z a s t a v u j e účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/188/2019-41 zo dňa 11.06.2020, a to vo výroku I., ktorým bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť.

IV. Súd z a č í n a konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým V. G. U., nar. XX.XX.XXXX.

V. Súd v y l u č u j e konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti maloletým V. G. U., nar. XX.XX.XXXX, na samostatné konanie.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným na Okresný súd Bratislava II dňa 17.05.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR Bratislava“) žiadal o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd umiestnil maloletého V. G. U. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny L., P. P. W. XX, L..

2. ÚPSVaR Bratislava vo svojom návrhu uviedol, že dňa 12.08.2020 sa uskutočnila prípadová konferencia v zariadení Centra pre deti a rodiny P., zo záverov ktorej vyplynulo, že vzhľadom na to, že maloletý má stanovenú diagnózu syndróm závislosti, nemôže zotrvať v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti určenom rozhodnutím súdu č.k. 11P/188/2019-41 zo dňa 11.06.2020, keďže vyššie uvedené centrum nevie prijať maloleté dieťa s určitou závislosťou. Z dôvodu, že došlo k chybnému určeniu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým v zariadení Centrum pre deti a rodiny P., je potrebné zmeniť zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Centrum pre deti a rodiny P. vo svojej e-mailovej správe zo dňa 08.04.2021 uviedlo, že maloletý je vo štvrtej záverečnej fáze resocializačného programu. Fáza resocializačného programu trvá dva až päť mesiacov v závislosti od splnenia kritérií pre ukončenie resocializačného programu, preto je nevyhnutné maloletému zabezpečiť

ústavnú starostlivosť, aby po odchode z Centra pre deti a rodiny P. bol umiestnený do zariadenia, ktoré dokáže zabezpečiť zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin, keďže nepredpokladajú nápravu pomerov v rodine maloletého. Dňa 28.04.2021 na základe usmernenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, bolo maloletému na výkon ústavnej starostlivosti určené Centrum pre deti a rodiny L.. Dňa 04.05.2021 Centrum pre deti a rodiny L. prostredníctvom e-mailu oznámilo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že maloletého prijímú v priebehu mesiaca júl 2021, po dokončení školského roka 2020/2021.

3. K návrhu navrhovateľ doložil správu Centra pre deti a rodiny P. - zhodnotenie procesu resocializácie zo dňa 15.01.2021, správu z diagnostického vyšetrenia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Č. zo dňa 14.02.2020 a lekársky posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č. zo dňa 02.03.2021.

4. Z obsahu zhodnotenia procesu resocializácie Centra pre deti a rodiny P. zo dňa 15.01.2021 vyplýva, že maloletý bol dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny P. dňa 20.01.2020 z dôvodu diagnostikovaného syndrómu závislosti na psychoaktívnych látkach. Maloletý bol do zariadenia prijatý aj napriek tomu, že existovali dôvody vylučujúce jeho prijatie, ktoré neboli uvedené v dokumentácii pri žiadosti o prijatie maloletého, konkrétne porucha správania zameraná na edukáciu a problémy s ňou spojené, a taktiež prítomnosť psychiatrickej diagnózy, ktorá obmedzuje zapojenie sa do resocializačného programu. Počas prvých týždňov pobytu v zariadení bolo na základe sociálnej, komunitnej a psychologicko práce s maloletým zistené, že ide o maloletého pochádzajúceho z nepodnetného prostredia. Hygienické návyky boli na veľmi nízkej úrovni, rovnako ako sociálne a komunikačné zručnosti, čo je zapríčinené primárne sociálnym zanedbaním a následne oslabením kognitívnych funkcií, ako aj zanedbávaním školskej dochádzky. Ide o maloletého s narušenými sociálnymi väzbami - deprivácia v rannom vývine. Maloletý na otázky odpovedal prevažne jedno alebo dvojslovné, samostatné rozvíjanie rozhovoru oslabené. Pri náročnejších alebo rozvinutých otázkach odpovede často neboli priliehavé. V prípade, že ho niečo zaujímalo, otázku položil, ale na odpoveď opäť reagoval jednoslovné. Očný kontakt nadviaže aj udrží, prítomné neurotické prejavy v správaní, predpokladaná príčina - kompenzácia zvýšenej intrapsychickej tenzie. Emocionalita nestabilná, oslabené sebavedomie. Vo verbálnom prejave pozorované bizarné slovné obsahy. Prítomné sklony k sebapoškodzovaniu. Na základe týchto skutočností bolo realizované špeciálno-pedagogické a psychologické vyšetrenie dňa 14.02.2020 v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Č., z ktorého vyplynulo, že aktuálna mentálna úroveň sa nachádza v pásme podpriemeru, psychomotorické tempo - zamerané na schopnosť učiť sa - je veľmi znížené (úroveň mentálneho veku osemročného dieťaťa). Na základe odporúčaní vyplývajúcich z diagnostických záverov je maloletý vzdelávaný formou začlenenia (školská integrácia) na Základnej škole F. F. M. B., kde si aktuálne plní povinnú školskú dochádzku a je žiakom Ô. ročníka. Je vzdelávaný individuálnou formou z predmetov Slovenský jazyk a Matematika, od ostatných predmetov je oslobodený. K školským povinnostiam prejavuje pozitívny vzťah, svedomito plní zadávané úlohy, dochádza k postupnému osvojovaniu učebných návykov. Všetky vyššie uvedené skutočnosti sú považované za kontraindikáciu k úspešnému absolvovaniu resocializačného programu v Centre pre deti a rodiny P., keďže pobyt v tomto zariadení, ako aj liečba závislosti si vyžaduje určitú schopnosť kriticky premýšľať a následne zhodnocovať a prehodnocovať svoje správanie, ako aj vytvárať si nové postoje k abstinencii, čo je u maloletého oslabené vzhľadom na aktuálny stav osobnosti a znížené intelektové schopnosti. Nakoľko je sociálna, komunitná a psychologická práca s maloletým výrazne oslabená vzhľadom na zníženie intelektových funkcií, suspektný rozvoj psychotickej poruchy s prejavmi schizofrénie, výrazné sociálne zanedbanie, ako aj na nízku úroveň emocionálneho vývinu, Centrum pre deti a rodiny P. nepredpokladá ďalšie zlepšenie v oblasti abstinencie počas pobytu v tomto zariadení. Vzhľadom na vyššie uvedené, Centrum pre deti a rodiny P. odporúča maloletého umiestniť do zariadenia, ktoré bude v plnej miere schopné zabezpečiť zdravý psycho-sociálny vývin na základe individuálnych potrieb dieťaťa.

5. V správe z diagnostického vyšetrenia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 14.02.2020 bolo uvedené, že aktuálna mentálna úroveň, resp. úroveň aktuálneho výkonu je u maloletého v pásme podpriemeru. Výkony sú mierne kolísavé, závisia od stupňa motivácie, tenacity pozornosti, postupne klesá výkonnosť v čase. Psychomotorické tempo - zamerané na schopnosť učiť sa - je veľmi znížené, aktuálne na úroveň veku osemročného dieťaťa. Numerický úsudok oslabený s ťažkosťami, spoje násobky nemá utvrdené. Na dobrej úrovni vzhľadom na vek je praktický úsudok. Úlohy zamerané na priestorovú predstavivosť s podnetným materiálom rieši pomaly, s ťažkosťami,

prítomné prejavy organicity pravdepodobne etiologicky na podklade abúzu omamných, návykových látok. Ťažšie sa sústreďuje na sluchové podnety, lepšie výsledky dosahuje, pokiaľ má k dispozícii názor, podnetný materiál. Zvýšená unaviteľnosť je pri úlohách školského charakteru. Osobnosť citlivá vo vývine so známami výrazne zvýšenej intrapsychickej tenzie a oslabeného sebavedomia. Pri zvýšení nárokov na školské výkony sa zvyšuje záťaž a napätie u dieťaťa, prejavujúca sa aktuálne v psychickej poruche - diagnostikovanej pedopsychiatričkou - pričom pri riešení úloh školského charakteru dobre reaguje na citlivé usmernenie a pomoc, než na kritiku, ktorá ho brzdí. Zo štýlov učenia preferuje vysvetlenie cez praktické činnosti, ktoré si vie predstaviť, resp. s ktorými má skúsenosť primeranú veku. Medzi jeho silné stránky patrí snaživosť, zaujíma sa o šport, od piatich rokov sa venoval ľadovému hokeju.

6. V lekárskom posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Č., Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností zo dňa 02.03.2021 bolo uvedené, že maloletý je dieťaťom, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine detského domova pre deti s duševnou poruchou a osobitnú starostlivosť poskytovanú výlučne pobytovou formou v zariadení.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Súd pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloletého v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletého slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. V týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko ide o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie.

19. Po oboznámení sa s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, s obsahom listinných dôkazov založených v spise a s poukazom na citované zákonné ustanovenia, súd dospel k záveru, že v predmetnej veci je splnený základný predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým V. G., ktorá sa bude nateraz vykonávať v Centre pre deti a rodiny L., P. P. W. XX, L., ktoré zariadenie má vzhľadom na zvislosť maloletého na psychoaktívnych látkach, vytvorené podmienky a možnosti lepšie reflektovať na osobitné potreby dieťaťa.

20. Vzhľadom na to, že súd týmto uznesením dočasne umiestnil maloletého do Centra pre deti a rodiny L., pozastavuje sa účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/188/2019-41 zo dňa 11.06.2020, a to vo výroku I., ktorým bol maloletý umiestnený do Centra pre deti a rodiny P..

21. Súd z obsahu podaného návrhu zistil, že vznikla potreba začatia konania o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým V. G. vo veci samej, súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti III. tohto uznesenia a začal ex offo konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Súčasne s poukazom na § 166 ods. 2 CSP súd konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti vylúčil na samostatné konanie (výrok IV. uznesenia).

22. O trovách rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia